

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY

JALGAON

SYLLABUS FOR

M.A. Part II

(III & IV Semester)

(Subordinate)

ARDHAMAGHDI (PRAKRIT)

w.e.f. June- 2018

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
प्राचीन भारतीय भाषा अभ्यासमंडळ

(अर्धमासिकी, पाली, संस्कृत)

एम.ए. द्वितीय वर्ष

अर्धमासिकी (प्रा. त) (PRK-231)

तिसरे सत्र (IIIInd Semester)

प्रा. त मुक्त साहित्य

शिवायचा कालावधी- जून-2018 पासून एप्रिल 2021 पर्यंत

नेमलेला अभ्यास, म- गहासत्तसई- वी राजा हाल (श- 1, 2, 3-25)

सम्राट कालवेल, प्रवरसेन अशो, चामुडराय, मारपल, उद्योतनसूरी

तासि

अ) अध्ययन व अध्यापनाची उद्दिष्टे

05

1. मुक्त साहित्याची वैशिष्ट्ये व स्वरूप जाणणे.
2. मुक्त साहित्याचा परिचय रून देणे.
3. वी राजा हाल ओळखून देणे.
4. सुभाषितांचे महत्व जाणून देणे.

ब) घट विश्लेषण

40

1. गथांचे भाषांतर
2. विविध नायिका भेद व प्रती विषयी अभ्यासणे.
3. ततलीन, तैटुंबि परिस्थिती अभ्यासणे.
4. ततलीन, सामाजिक, धार्मिक जीवन अभ्यासणे.
5. ग्रंथाची भाषाशैली अभ्यासणे.
6. मराठी भाषेच्या दृष्टीने या गथांचे महत्व अभ्यासणे.

चौथे सत्र

प्रा. त सट्ट साहित्य (PRK-241)

नेमलेला अभ्यास, म- पूरमंजरी- राजशे ार

प्रा. त सट्टे - आनंदसुंदरी, रंभामंजरी, चंद्रले ा, शृं ारमंजरी, विलासवई

अ) अध्ययन व अध्यापनाची उद्दिष्टे 05

1. सट्टे : ल ा ा व स्वरूप जा ा ाे.
2. प्रा. त भाषेतील सट्टे ांचा परिचय
3. सट्टे ार राजशे ार परिचय
4. भारतीय साहित्यामधील सट्टे चे महत्व.

ब) घट विश्लेष ा 40

1. पूरमंजरी आशय व मांड ाी
2. भाषंतर र ाे
3. तत् ालीन सामाजि , धार्मि जीवन अभ्यास ाे
4. तत् ालीन सांस्ृ ति , राज ाीय जीवन अभ्यास ाे
5. भारतीय प्राचीन नाटयपरंपरा जा ा ाे.
6. ाव्यातील व्यक्तीरे ा, प्रसं ाव ान अभ्यास ाे.
7. ांथाची भाषाशैली अभ्यास ाे.

प्रश्नपत्रिे चे स्वरूप व ङुा विभाा ती

सत्र तिसरे- ाहासत्तसई

वेळ 3 तास		ङुा- 60
प्र. 1 अ) यो य पर्याय निवडा	(6 पै ती 6)	06
ब) ए ा वाक्यात उत्तरे लिहा.	(6 पै ती 6)	06
प्र. 2 भाषांतर व स्पष्टी र ा	(4 पै ती 3)	12
प्र. 3 विवेच परिच्छेद	(3 पै ती 2)	12
प्र. 4 सविस्तर उत्तर लिहा.	(2 पै ती 1)	12
प्र. 5 ग्रंथ ार परिचय	(3 पै ती 2)	12
अंत ित निरंतर मूल्यमापन परी ा		40

चौथे सत्र (IVth Semester)

ुर्परमंजरी

वेळ 3 तास		ङुा- 60
प्र. 1 अ) यो य पर्याय निवडा	(6 पै ती 6)	06
ब) ए ा वाक्यात उत्तरे लिहा.	(6 पै ती 6)	06
प्र. 2 भाषांतर	(4 पै ती 3)	12
प्र. 3 विवेच परिच्छेद	(3 पै ती 2)	12
प्र. 4 सविस्तर उत्तर लिहा.	(2 पै ती 1)	12
प्र. 5 प्राृत सट्ट िंचा परिचय	(3 पै ती 2)	12
अंत ित निरंतर मूल्यमापन परी ा		40

संदर्भग्रंथ-

1. वी हाल राजा- गाहासत्तसई- सं. डॉ. पी.बी. बडिगेर
2. वी हाल राजा- गाहासत्तसई- सं.स.आ. जोळेर, प्रसाद प्रकाशन, पुणे 2011
3. वी हाल राजा- गाहासत्तसई- सं. प्रा. दि.मो. हातवळगे, देशमुद्रा प्रकाशन, पुणे.
4. राजशेखर- पूरमंजरी- सुं. प्रा.न. गोसुरू, आर्यभूषण प्रेस, मुंबई- 1160
5. राजशेखर- पूरमंजरी- सं. रामुमार आचार्य, चौगुंवा, विद्याभवन वाराणसी, 1955
6. डॉ.नेमीचंद शास्त्री- प्राकृत भाषा और साहित्य का आलोचनात्मक इतिहास- प्र.तारा पब्लिशिंग, वाराणसी, 1966
7. डॉ. जे.सी. जैन- प्राकृत भाषा का इतिहास- चौगुंवा शिक्षण भवन, वाराणसी- 1961

समाप्ति अभ्यासक्रम

वर्ग- एम.ए. द्वितीय (अर्धमासिक)

सत्र	जुना अभ्यासक्रम	नवीन अभ्यासक्रम
तिसरे	गाहासत्तसई- शतक - 3, 4, 5 (25) वी हालराजा	गाहासत्तसई- शतक - 1,2,3 वी हालराजा
चौथे	मृच्छटिका- शुद्ध	पूरमंजरी- राजशेखर

प्रा.बाळासाहेब गोपाटील

अध्यक्ष

प्राचीन भारतीय भाषा तदर्थ अभ्यासमंडळ

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळ गांव

जून 2018 पासून अंमलात येणारा अभ्यासक्रम

रोजगाराच्या उपलब्ध होणाऱ्या संधी

- तुलनात्मक भाषेच्या अभ्यासाची संशोधनात संधी
- भाषाशास्त्रीय दृष्टीने देश, विदेशात संशोधनास संधी
- भाषांतर रचणे याचा रोजगार
- शिलालेख, ताम्रपत्र, भुर्जपत्र, हस्तलिखित शास्त्रातून पुरातत्व विभागात काम रचणे याची संधी.
- भाषाप्रभुत्व असल्यास आदेशवाणी, दूरदर्शनवरून निवेदन, सूत्रसंचालन रूपाने काम रचणे याची संधी.
- भाषालिखित वृत्तपत्रातून लेखनाची संधी
- संज्ञाद्वारा भाषाविषय वेबसाइट साँफ्टवेअर तयार रचणे याची संधी
- स्पर्धा परीक्षांमध्ये जसे MPSC, UPSC मध्ये अभ्यास करता येतो.
- भाषाविषय प्रत्येक निर्मितीमध्ये संधी.